

ابطال و نقض رای داور

تالیف
مریم عیسوی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۸

سرشناسه	: عیسوی، مریم، ۱۳۵۲-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: ابطال و نقض رای داور / تألیف مریم عیسوی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۵۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: آرای حقوقی -- ایران -- نقض
موضوع	: Judgments-- Iran -- *Cassation
موضوع	: نقض قرارداد -- ایران
موضوع	: Breach of contract -- Iran
رده بندی کنگره	: ۱۷۸۷KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۲.۵۰۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۸ ۹۳

قانون یار

ابطال و نقض رای داور

تألیف: مریم عیسوی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۵۴-۲

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۹۵۱۹ مرکز پخش قانون یار

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۳	فصل اول
۱۳	کلیات
۵۷	فصل دوم
۵۷	ابطال رای دوری، بهات و آثار آن
۱۴۹	منابع و مآخذ

پیشگفتار

مطابق با ماده ۴۵۴ قانون آیین داری مدنی کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند می توانند با تراضی یکدیگر منازعه و اختلاف خود را خواه در دادگاهها طرح شده یا نشده باشد و در صورت طرح در هر مرحله ای از رسیدگی باشد، به داوری یک یا چند نفر ارجاع دهند و به شرح ماده ۴۸۹ قانون فوق الذکر:

رای داور، در موارد زیر باطل است و قابلیت اجرایی ندارد:

- ۱- رای صادره مخالف با قوانین موجد حق باشد.
 - ۲- داور نسبت به مطلبی که موضوع داوری نبوده رای صادر کرده است.
 - ۳- داور خارج از حاد اختیار خود رای صادر نموده باشد. در این صورت فقط آن قسمت از رای که خارج از اختیارات داور است ابطال می گردد.
 - ۴- رای داور پس از انقضای مدت داوری صادر و تسلیم شده باشد.
 - ۵- رای داور با آنچه در دفتر اعلام شده بین اصحاب دعوا در دفتر اسناد رسمی ثبت شده و دارای اعتبار قانونی است مخالف باشد.
 - ۶- رای به وسیله داورانی صادر شده که مجاز به صدور رای نبوده اند.
 - ۷- قرارداد رجوع به داوری بی اعتبار بوده باشد.
- بنابراین رای داور با عارض شدن یکی از علل مقرر در این ماده قابل ابطال خواهد بود. در ذیل به توضیح و بررسی هر یک از موارد ابطال مرقوم در بندهای «ا» و «ب» فوق می پردازیم.
- بند اول رای صادره مخالف قوانین موجد حق باشد، منظور از «قوانین موجد حق» قوانین آمره ماهوی یا قوانین تعیین کننده می باشند زیرا برخلاف قوانین آمره ماهوی نمی توان توافق کرد یا رای صادر نمود، مانند سلب حق از کلیه حقوق مدنی موضوع ماده ۴۵۹ قانون مدنی، خلاف ترتیبات قانون ارث و ... در این رابطه اظهار عقیده شده است که داور نیز مانند دادگاه باید قوانین موجد حق یا قوانین تعیین کننده را رعایت و از صدور رای خلاف آنها پرهیز نماید، برای مثال اگر بین وراثت در ارتباط با ترکه، اختلافی ایجاد و به داوری ارجاع شود داور

ماده ۴۸۹ قانون آئین دادرسی مدنی رای داور اساساً باطل و غیر قابل اجرا می باشد ، یعنی توافق و تایید طرفین منشا اثر نمی شود . به نظر می رسد جهت حفظ اعتدال و با تسامح ، رای داور را باید به دو قسمت تقسیم نمود ، بعضی از موارد در حدی است که رای اساساً باطل است و نمی توان و نباید آن را اجرا کرد مثل موردی که در قرارداد داورى تبعه ایرانی ، داورى تبعه بیگانه پذیرفته شود و داور تبعه بیگانه نیز رای داده باشد ، یا اینکه داور خلاف قوانین موجد حق رای صادر کرده باشد به عنوان مثال در مقام تقسیم ترکه سهم مساوی برای دختر و پسر قائل شده باشد . اما بعضی موارد هست که دادگاه بدون اعتراض طرف مقابل ، متعرض مخدوش بردن رای نشود مثل اینکه داور خارج از مهلت رای داده باشد ، زیرا این مورد قبل از آنکه به نظم عمری ارتداد پیدا کند به طرف دعوی مربوط است و می توان اینگونه برداشت کرد که طرف اگر حق رای را خرد قائل بود اعتراض می کرد .

بند پنجم ... بطلان رای داور علت اینکه رای داور با آنچه که در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوی در دفتر اسناد رسمی ثبت شده است و دارای اعتبار قانونی می باشد تعارض داشته باشد ، پیش بینی این فرض قانونی به جهت این است که اعتبار و آثار اسناد رسمی حفظ شود و از تزلزل آنها جلوگیری شود ، بنابراین اگر در دفتر املاک برابر ترتیبات قانون ثبت ، ملکی به نام کسی ثبت شده باشد داور نمی تواند تصرف این سند اظهار نظر نماید ، همچنین اگر طرفین نزد یکی از دفاتر اسناد رسمی تعهداتی را قبول و بین خود به ثبت رسانیده باشند داور نمی تواند خلاف این سند تنظیم شده تصمیمی اتخاذ نماید

بند ششم _ بطلان رای داور به علت اینکه رای داور بوسیله داور ایرانی صادر شده که مجاز به صدور رای نبوده اند . اشخاصی که نمی توانند به عنوان داور انتخاب شوند در مواد ۴۶۶ ، ۴۶۹ و ۴۷۰ قانون آئین دادرسی مدنی ذکر شده است .

ماده ۴۶۶- اشخاص زیر را هر چند با تراضی نمی توان به عنوان داور انتخاب نمود:

۱- اشخاصی که فاقد اهلیت قانونی هستند.

۲- اشخاصی که به موجب حکم قطعی دادگاه و یا در اثر آن از داورى محروم شده اند.